

Norra Österbottens etapplandskapsplan för energi och klimat

Internationellt hörande
Respons och bemötanden
(26 a kap. i lagen om områdesanvändning)

Tiden för hörande i Sverige
27.9-25.10.2024

Landskapsstyrelsen 7.4.2025 § 43

Innehållsförteckning

1 Bakgrunden till det internationella hörandet.....	3
2 Sammanfattning av responsen	4
3 Allmänt bemötande.....	5
3.1 Allmänt om finsk lagstiftning om planering av områdesanvändningen	5
3.2 Samarbete i havsområdena och Finlands territorialvatten	11
3.3 Havsplanering	13
3.4 Havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon	15
3.5 Vindkraft och landskapsplanen.....	16
3.6 Solkraft.....	23
3.7 Etappplanskapsplanens beteckningar och bestämmelser om vätgasekonomi	25
4 Respons från Sverige.....	27
4.1 Centralförvaltning.....	27
Trafikverket, 7.10.2024 (Ärendenummer: TRV 2024/105456)	27
Sjöfartsverket, Maritim Samverkan och Utveckling, 25.10.2024 (24-04956).....	29
Energimyndigheten, Klimatavdelning, 22.10.2024 (Ärendenummer: 2024-207237)	31
Yttrande	32
SMHI - Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, 21.10.2024 (SMHI Dnr: 2024/2018/5.4.1).....	32
Sámediggi / Sametinget, 24.10.2024 (dnr: 5.2.1-2024-1717)	33

4.2 Regionala myndigheter	36
Länstyrelsen Norrbotten, 28.10.2024 (Diarienummer: 13888-2024)	36
4.3 Kommuner	39
Haparanda - Haaparanta, 23.10.2024 (Sbn-2024-579).....	39
4.4 Andra	40
BirdLife Sverige, 27.9.2024 (e-post).....	40

1 Bakgrunden till det internationella hörandet

Vid myndigheternas samråd i juni 2024 framgick det i miljöministeriets anförande att Finlands miljöcentral (SYKE) förutsätter ett internationellt hörande enligt 26 a kap. i markanvändnings- och bygglagen på grund av eventuella miljökonsekvenser för svenska staten. SYKE har varit behörig myndighet för det internationella hörande sedan början av 2023, tidigare ansvarig myndighet var miljöministeriet, som i de tidigare planskedena inte hade förutsatt hörande.

Om bedömning av miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang bestäms i den så kallade Esbokonventionen (*Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context*, https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXVII-4&chapter=27&clang=en). Det hörande som administreras av SYKE är ett separat hörande som ingår i landskapsplaneprocessen. Det internationella hörandet ordnades samtidigt med det offentliga hörandet kring Norra Österbottens etappplanseringsplan för energi och klimat i september–oktober 2024. Den del av planhandlingarna som gäller havsområden översattes till svenska och lämnades med begäran om att inleda internationellt hörande till SYKE, som svarade för myndighetskontakterna till miljömyndigheterna i Sverige. SYKE vidarebefordrade den inkomna responsen till Norra Österbottens förbund.

Åtta utlåtanden inkom: Trafikverket, Sjöfartsverket, Energimyndigheten, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Sametingen/Sámediggi, Länsstyrelsen Norrbotten, Haparanda och BirdLife Sverige.

Processen för internationellt hörande:

- Norra Österbotten lämnade in det slutliga finskspråkiga materialet till Finlands miljöcentral (SYKE) för preliminär genomgång 28.8.2024 innan översättningar till svenska skulle göras.
- Norra Österbottens förbund fastställde den slutliga tidtabellen 18.9.2024 innan den officiella begäran om hörande skickades till Finlands miljöcentral.
- Norra Österbottens förbund skickade 23.9.2024 en officiell begäran om att inleda internationellt hörande och det slutliga planmaterialet översatt till svenska samt ett sammandrag på engelska om vad hörandet handlar om och på vilka lagar behovet av hörande grundar sig på, från förbundets registratur till Finlands miljöcentrals registratur (kirjaamo@syke.fi) med kopia till den gemensamma e-postadressen (transboundaryEIA.SEA@syke.fi).
- Finlands miljöcentral beredde och skickade en underrättelse på engelska till Sverige 23.9.2024 (*Consultation letter - phased regional land use plan for energy and climate*). Adressen till den officiella finska webbplatsen för Norra Österbottens etappplanseringsplan för energi och klimat lades till i brevet: <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>.
- Tidsfristen för Sveriges svar till Finlands miljöcentrals gick ut tisdagen 29.10.2024.
- Finlands miljöcentral skickades svaret och responsen från Sverige vidare till Norra Österbottens förbund 30.10.2024.
- Responsen från det internationella hörandet gavs landskapsstyrelsen till kännedom 19.11.2024 (§ 185), i samma paragraf behandlades sammanfattningen av responsen på det offentliga hörandet i förslagsskedet.
- I samband med handläggningen av responsen utökades beskrivningen av etappplanseringsplanen med två kapitel; 3.6.4 Responsen från det internationella hörandet och 3.6.5 Effekterna av det internationella hörandet för lösningen i etappplanseringsplanen.

2 Sammanfattning av responsen

Svenska Sjöfartsverket och Trafikverket framhävde vindkraftverkens kumulativa effekter för sjöfarten, särskilt i fråga om transporterna vintertid (isförhållanden, isbrytning och farleder, sjöfartens radar- och radiosystem samt sjöräddning. Finska Trafikledsverket och Traficom hade redan lyft fram samma helheter och de har tagits i beaktande i förklaringen till beteckningen för havsbaserad vindkraft samt i de allmänna bestämmelserna om vindkraftsbyggande.

Svenska Energimyndigheten tog upp viktigheten av ständig dialog kring de sammantagna konsekvenserna samt om avstånden mellan havsbaserade vindkraftsparker för att vindskugga inte ska hämma optimal energiproduktion.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut lyfte fram vindkraftparkernas sammantagna konsekvenser, internationella överenskommelser och samarbetet för att förhindra omfattande miljöeffekter. Man tog särskilt upp hydrografiska förändringar (omblandning och skiktning av havsvattnet, flödet av växthusgaser och syre) och deras konsekvenser för havsekosystemet, och föreslog att det borde grundas ett multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö och möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga vindkraftsprojekt.

Sametinget betonade de gränsöverskridande effekterna för nationellt viktiga områden med hänsyn till samernas intresse, vilket förutsätter närmare undersökningar i projektplaneringsskedet. Samernas intresse och traditionella näring ska tas i beaktande vid bedömningen av miljökonsekvenser (guide: <https://www.sametinget.se/26843>) I Liehittäjä sameby, som ligger närmast i höjd med Övertorneå, kan blinkande belysning på kraftverken eventuellt påverka renarna.

Länsstyrelsen i Norrbottens län lyfte också fram den havsbaserade vindkraftens totala konsekvenser i Bottenviken, och särskilt de sannolika gränsöverskridande miljökonsekvenserna för riksintressena för kulturmiljö och för bevarandet av havslandskapen. Vindkraftsområdena får genomföras endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden, och konsekvenserna bör tydliggöras och visualiseras vid bedömningen av miljökonsekvenserna. Den obrutna horisonten är viktig för kulturmiljön och studier bör göras för att säkerställa att en stor visuell påverkan kan undvikas. Malören (Kalix), Sandskär (Haparanda), Rödkallen (Luleå) och Småskär (Luleå) är exempel på de mest känsliga områdena och siktlinjerna ut mot det öppna havet kring dessa öar är särskilt känsliga för etablering av högresta anläggningar.

Haparanda stad framhävde att den totala påverkan av de havsbaserade vindkraftverken kan bli omfattande om alla OffShore-områden byggs. Hur växt- och djurlivet kommer att påverkas, särskilt vandrande fiskar, bör redovisas under den havsbaserade vindkraftens hela livscykel (anläggning, drift och avveckling).

BirdLife Sverige uppskattar att man i etappplanseringsplanen har tagit hänsyn till viktiga flyttfågelstråk. Fåglarna kommer sannolikt inte att utsättas för skadliga gränsöverskridande konsekvenser. Fåglarna i kustzonen bör dock tas i beaktande och skyddszoner fastställas för att fåglarna inte ska störas (habitat och häckplatser). Solkraftsproduktion kan också medföra konsekvenser för fåglar och BirdLife Finland bör höras i ärendet.

3 Allmänt bemötande

I responsen från det internationella hörandet lyftes inte fram nya helheter som påverkar planeringslösningen och som i och med den tidigare interaktionen i planprocessen inte redan skulle ha diskuterats med finska myndigheter. Dessa ställningstaganden har beaktats vid beredningen av etappplanskapsplanen och i och med dem har planhandlingarna preciserats i samarbete med de finska myndigheterna

I planbeteckningarna och -bestämmelserna i Norra Österbottens etappplanskapsplan för energi och klimat beaktas följande helheter: Förklaringen till beteckningen *Område för havsvindkraftverk (t-2)*, den allmänna bestämmelsen om *Byggande av vindkraftverk* och den allmänna bestämmelsen om *Byggande av solkraftverk* utvecklar de principer som styr den mer ingående planeringen, likaså planbeteckningarna och -bestämmelserna om väteekonomi.

3.1 Allmänt om finsk lagstiftning om planering av områdesanvändningen

Markanvändnings- och bygglagens namn ändrades 1.1.2025 till lagen om områdesanvändning. En revidering av innehållet är under beredning (med planerat ikraftträdande 1.1.2026).

Systemet för planering av områdesanvändning grundar sig på lag och är hierarkiskt, dvs. det preciseras för varje plannivå. Lagen om områdesanvändning, lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och annan speciallagstiftning bestämmer vilka helheter som ska utredas på respektive plannivå, så att planlösningen och bedömningen av de konsekvenser som genomförandet av den medför baserar sig på tillräckliga utredningar. Genom planläggning styr man planeringen av markanvändningen genom att anvisa för området lämplig verksamhet med beteckningar som beskriver användningsändamålet. Genom planläggning kan man i princip inte förhindra en viss typ av näringsverksamhet.

Landskapsplanering och havsområdesplanering hör till landskapets uppgifter. Vid planering på landskapsnivå och annan områdesplanering skall de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas så att möjligheterna att uppnå dem främjas. Vid planeringen på landskapsnivå beaktas de riksomfattande målen som samordnas med landskapets mål och de lokala målen för områdesanvändningen.

Landskapsplanen utarbetas i enlighet med **kraven på innehåll i lagstiftningen** så att sinsemellan mycket motstridiga helheter samordnas utifrån gjorda utredningar och konsekvensbedömningar. Markanvändnings- och byggförordningen kompletterar lagen, en förordning om områdesanvändning är under beredning. Utöver detta fastställer lagstiftningen beaktandet av den nationella säkerheten som ett särskilt randvillkor i områdesanvändningen.

I landskapsplanen presenteras principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen och anvisas områden som behövs för landskapets utveckling. Områdesreserveringar anvisas endast till den del och med den noggrannhet som behövs med tanke på de riksomfattande målen eller landskapsmålen för områdesanvändningen eller för att samordna områdesanvändningen i fler än en kommun. I landskapsplanen meddelas de bestämmelser som med beaktande av planens syfte och de krav som ställs på dess innehåll behövs när ett landskapsplaneområde planeras eller byggs.

Landskapsplanen är den mest översiktliga nivån på planeringen av markanvändningen, varför även utredningarna är mer översiktliga och omfattar hela landskapet. Landskapsplanens uppgift är att avgöra riksomfattande, landskapsvisa och regionala frågor om områdesanvändningen. När det gäller förnybar energi har framför allt vindkraft och energiöverföring betydelse för alla ovan nämnda nivåer.

Under etappplansplaneprocessen har det utöver lagstadgade höranden och myndighetssamråd ordnats arbetsmöten. Utifrån samarbete, omfattande utredningar och bedömningen av sammantagna konsekvenser anvisas i den allmänna bestämmelsen om vindkraftsutbyggnad principer som styr noggrannare planering.

På landskapsplanekartan anvisas för vindkraft lämpliga områden av regional betydelse med en beteckning som anger områdets särdrag och som möjliggör överlappande former av markanvändning. Förklaringarna till beteckningarna och den allmänna bestämmelsen om vindkraftsutbyggnad styr planering på kommun- och projektnivå där man granskar var kraftverk kan placeras i vindkraftsområdena. Landskapsplanens styrande effekt förutsätter att planens mål, principer, grunderna för avgränsningen av de områden som anvisas i planen och bestämmelserna om planeringen av planen beaktas i genomförandeplaneringen.

Finsk lagstiftning om planläggning på svenska: <https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/1999/132>, <https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/1999/895>.

Riksomfattande mål för områdesanvändningen (Statsrådet 14.12.2017, <https://www.ymparisto.fi/sv/byggda-miljon/planlaggning-och-omradesanvandning/riksomfattande-mal-omradesanvandningen>). Enligt markanvändnings- och bygglagen skall målen beaktas, och vad som är ännu viktigare, möjligheterna att uppnå dem främjas vid planering på landskapsnivå, i kommunernas planläggning och i de statliga myndigheternas verksamhet. Med hjälp av målen för områdesanvändningen vill man minska utsläppen från samhällena och trafiken, trygga den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena samt förbättra möjligheterna att reformera näringarna. Målen ska också underlätta anpassningen till följderna av klimatförändringen och till extrema väderförhållanden.

Målen skall:

- säkerställa att omständigheter av nationellt intresse beaktas i landskapens och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet,
- bidra till att målen för markanvändnings- och bygglagen samt för planeringen av områdesanvändningen uppnås, av vilka de viktigaste är god livsmiljö och hållbar utveckling,
- fungera som redskap för förhandsstyrningen av planläggningen i markanvändningsfrågor av riksintresse och
- främja genomförandet av internationella avtal i Finland.

Lag om områdesanvändning (132/1999)

4 a § Den nationella säkerheten i områdesanvändningen

I planeringen av områdesanvändningen ska utvecklingsbehoven hos landets försvar, gränssäkerheten och gränsbevakningen, befolkningsskyddet och försörjningsberedskapen tillgodoses och det ska säkerställas att verksamhetsförutsättningarna för de aktörer som svarar för dessa funktioner inte försämras.

9 § (5.5.2017/254) Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

När en plan utarbetas för genomförandet av ett projekt som avses i 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) kan miljökonsekvenserna av projektet bedömas i samband med planläggningen i stället för i det förfarande som avses i 3 kap. Den projektansvarige ska då överlämna de uppgifter som avses i 16 och 19 § i den lagen till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen. Kontaktmyndigheten ska försäkra sig om att miljökonsekvensbedömningen är tillräcklig och sammanställa en motiverad slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Om en och samma myndighet ansvarar för både projektet och utarbetandet av planen kan en miljökonsekvensbedömning av projektet dock inte göras i samband med utarbetandet av planen.

Närmare bestämmelser om utredning av konsekvenserna av en plan och den projektansvariges skyldighet att överlämna uppgifter till myndigheterna samt om myndigheternas uppgifter och samarbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 § (17.6.2016/482) Uppgifter för förbund på landskapsnivå

Förbunden på landskapsnivå ska sköta planeringen på landskapsnivå samt havsplaneringen.

3 kap. Riksomfattande mål för områdesanvändningen

22 § Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Beslut om riksomfattande mål för områdesanvändningen fattas av statsrådet.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen kan gälla ärenden som

- 1) med tanke på regionstrukturen, områdesanvändningen eller trafik- eller energinätet är av internationell betydelse eller av betydelse för ett större område än ett landskap,*
- 2) har en betydande inverkan på det nationella kultur- eller naturarvet, eller*
- 3) har en nationellt betydande inverkan på den ekologiska hållbarheten, regionstrukturens ekonomi eller möjligheterna att undvika betydande miljöolägenheter.*

När de riksomfattande målen för områdesanvändningen sätts skall det allmänna syftet med denna lag och målen för områdesplaneringen enligt 5 § beaktas.

23 § (8.4.2005/202) Beredningen av målen

Beredningen av de riksomfattande målen för områdesanvändningen sköts av miljöministeriet i samarbete med de övriga ministerier, förbund på landskapsnivå och myndigheter och intressegrupper som berörs av saken. Beredningen av målen skall basera sig på växelverkan mellan olika intressegrupper. Närmare bestämmelser om beredningen av målen utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 § Uppnående och beaktande av målen

De statliga myndigheterna skall i sin verksamhet beakta de riksomfattande målen för områdesanvändningen, främja möjligheterna att uppnå dem och bedöma vilka konsekvenser myndigheternas åtgärder har för regionstrukturen och områdesanvändningen.

Vid planering på landskapsnivå och annan områdesplanering skall de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas så att möjligheterna att uppnå dem främjas.

4 kap. Planering på landskapsnivå

25 § Uppgifterna för planeringen på landskapsnivå

Planeringen på landskapsnivå omfattar en landskapsöversikt, en landskapsplan som styr annan områdesplanering och ett regionalt utvecklingsprogram. Bestämmelser om regionala utvecklingsprogram utfärdas särskilt.

Vid planeringen på landskapsnivå beaktas de riksomfattande målen som samordnas med landskapets mål och de lokala målen för områdesanvändningen.

I landskapsöversikten anges den utveckling som eftersträvas i landskapet.

I landskapsplanen anges principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen och anges områden som är nödvändiga med tanke på landskapets utveckling. Områdesreserveringar anges endast i den mån och med den noggrannhet som behövs med tanke på de riksomfattande målen eller landskapets mål för områdesanvändningen eller för att samordna områdesanvändningen i flera kommuner än en.

26 § Förbund på landskapsnivå

Uppgiften att utarbeta landskapsplanen och sköta annan planering på landskapsnivå hör till en samkommun (förbund på landskapsnivå), där regionens kommuner skall vara medlemmar.

Om landskapsindelningen bestäms särskilt.

27 § Utarbetande av landskapsplan

Förbundet på landskapsnivå skall se till att en landskapsplan utarbetas och att planen hålls aktuell och utvecklas i den mån det är nödvändigt.

Landskapsplanen kan också utarbetas etappvis eller delområdesvis. När en landskapsplan utarbetas delområdesvis skall ett organ tillsättas vid förbundet på landskapsnivå för att styra beredningen av planen. Organets medlemmar skall föreslås av de berörda kommunerna.

28 § Krav på landskapsplanens innehåll

När en landskapsplan utarbetas skall de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas på det sätt som bestäms ovan. När planen utarbetas skall vikt fästas vid de särskilda behov som förhållandena i landskapet betingar. Planen skall i mån av möjlighet samordnas med landskapsplanläggningen av områden som gränsar till landskapsplaneområdet.

Naturskyddsprogram och naturskyddsbeslut som avses i 15 och 144 § i naturvårdslagen (9/2023) samt beslut om att inrätta landskapsvårdsområden som avses i 91 § i den lagen ska tjäna till ledning när planen utarbetas. (5.1.2023/15)

När planen utarbetas skall särskild vikt fästas vid

- 1) att landskapets region- och samhällsstruktur blir ändamålsenlig,*
- 2) att områdesanvändningen är ekologiskt hållbar,*
- 3) att arrangemangen för trafik och teknisk service är hållbara med tanke på miljö och ekonomi,*
- 4) att vatten- och marksubstanstillgångarna används på ett hållbart sätt,*
- 5) att verksamhetsbetingelser för näringslivet i landskapet ordnas,*
- 6) att landskapet, naturvärdena och kulturarvet värnas, samt*
- 7) att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.*

När planen utarbetas skall avseende också fästas vid en ekonomisk områdesanvändning och att markägare eller andra rättsinnehavare inte orsakas oskäligen olägenheter. När planen utarbetas skall det klarläggas vem som skall genomföra planen och vidta de åtgärder den förutsätter.

De omständigheter som nämns i denna paragraf skall utredas och beaktas i den utsträckning landskapsplanen i egenskap av översiktlig plan förutsätter.

Markanvändnings- och byggförordning 895/1999

1 § Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

Vid utredning av sådana konsekvenser av planer som avses i 9 § i markanvändnings- och bygglagen ([132/1999](#)) beaktas tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar. Utredningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter för att det ska vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har för

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,*
- 2) marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,*
- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,*
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,*
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön,*
- 6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.*

([11.2.2016/119](#))

3.2 Samarbete i havsområdena och Finlands territorialvatten

I responsen från Sverige lyfte man fram vikten av internationellt samarbete i hela Östersjöområdet. Norra Österbottens förbund är av samma åsikt när det gäller ett internationellt, mer omfattande samarbete och behovet av utredningar inför havsbaserad vindkraft. Om detta samarbete bestäms inget i Norra Österbottens landskapsplan, utan det förutsätter kommunikation mellan Finland, Sverige och de andra kuststaterna vid Östersjön både om den ekonomiska zonen och om territorialvattnen. Samarbetet mellan kuststaterna kring Östersjön är omfattande även i anslutning till havsplaneringen.

Skyldigheten att ordna internationellt hörande ([Alueidenkäyttölaki](#), 26 a luku, Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset - [Lag om områdesanvändning](#), 26 a kap. Miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna) ingår även i den mer exakta planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

I Finlands territorialvatten (allmänna vattenområden) är konkurrensutsättningen av havsvindkraftsområden organiserad av Forststyrelsen. Allmänna vattenområden med sjöar och hav och sjö-/havsbotten är finska statens egendom. Utanför dessa ligger Finlands ekonomiska zon, som regleras om enligt olika principer. Den ekonomiska zonen (EEZ, *Exclusive Economic Zone*) är ett internationellt havsområde där verksamheten bedrivs i enlighet med lagen om Finlands ekonomiska zon. Statsrådet (VN) har omfattande prövningsrätt i fråga om rättigheterna till den ekonomiska zonen och även forskningstillstånden för havsbaserad vindkraft. Finlands havsplan fungerar som informationskälla, men binder inte vid valet av områden. De vattenområden som ägs av landskapet Åland utgör undantag till detta. Forststyrelsen förvaltar de statsägda havsområdena inom Finlands territorialvattengräns och sköter ägarens uppgifter i områdena. Forststyrelsen förvaltar cirka 610 000 hektar vattenområden i sjöar och cirka 2,8 miljoner hektar havsområden, dvs. över hälften av Finlands territorialvatten (se figur 1).

Forststyrelsens roll i de allmänna vattenområdena är att sköta ägarens uppgifter i fastighetsärenden. Forststyrelsen utreder till exempel vattenområdenas lämplighet för vattenbruk, vindkraftsparker eller för att lyfta stenmaterial från botten, och ingår nyttjanderäts- eller arrendeavtal med olika aktörer. Kartläggningar av undervattensnaturen är viktiga i detta arbete. Som områdenas förvaltare utövar Forststyrelsen också jakt- och fiskeövervakning i de allmänna vattenområdena, samt beviljar tillstånd för fiske med laxryssjor, men i övrigt är jakt och fiske i regel tillåtet i de allmänna vattenområdena i havet.

Forststyrelsen ansvarar också för förvaltningen av skyddade vattenområden. Vatten ingår i många olika naturskyddsområden. Fem nationalparker har inrättats i havsområdena: Östra Finska vikens, Ekenäs skärgårds, Skärgårdshavets, Bottenhavets och Bottenvikens nationalparker. En del av vattnet som ägs av staten inom gränserna för Skärgårdshavets och Bottenvikens nationalparker är allmänt vatten.

Forststyrelsen ansvarar också för förvaltningen av skyddade vattenområden. Vatten ingår i många olika naturskyddsområden. Fem nationalparker har inrättats i havsområdena: Östra Finska vikens, Ekenäs skärgårds, Skärgårdshavets, Bottenhavets och Bottenvikens nationalparker. En del av vattnet som ägs av staten inom gränserna för Skärgårdshavets och Bottenvikens nationalparker är allmänt vatten.

Forststyrelsen förvaltar inga vattenområden i den ekonomiska zonen och deltar således inte i förvaltningen av den ekonomiska zonen. Forststyrelsen emellertid hjälpa till exempel arbets- och näringsministeriet som sakkunnig i vindkraftsfrågor i områden som hör till den ekonomiska zonen.

Figur 1. Zonerna i Finlands havsområde och havsområdet som förvaltas av Forststyrelsen. (Källa: Forststyrelsen)

Förklaringar:

Ekonomisk zon = EEZ, Exclusive Economic Zone (Valtioneuvosto)

Allmänt vattenområde (Finlands territorialvatten) = Territorial Waters (Metsähallitus, Forststyrelsen, National Board of Forestry)

Privat vattenområde = Private Water Area (Metsähallitus, Forststyrelsen, National Board of Forestry)

Annat privat vattenområde eller område som tillhör delägarlag = Other private water area or shareholder based water area

3.3 Havsplanering

Finlands första havsplan för att samordna verksamheten i havsområdena (Finlands havsplan 2030, länk till webbplatsen på svenska: <https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/sv/merialuesuunnitelma-svenska/>) godkändes av landskapsstyrelserna i landskapen på kusten i slutet av 2020 (EU:s havsplaneringsdirektiv 2014/89/EU samt 8a kap. i ändringen av markanvändnings- och bygglagen 482/2016).

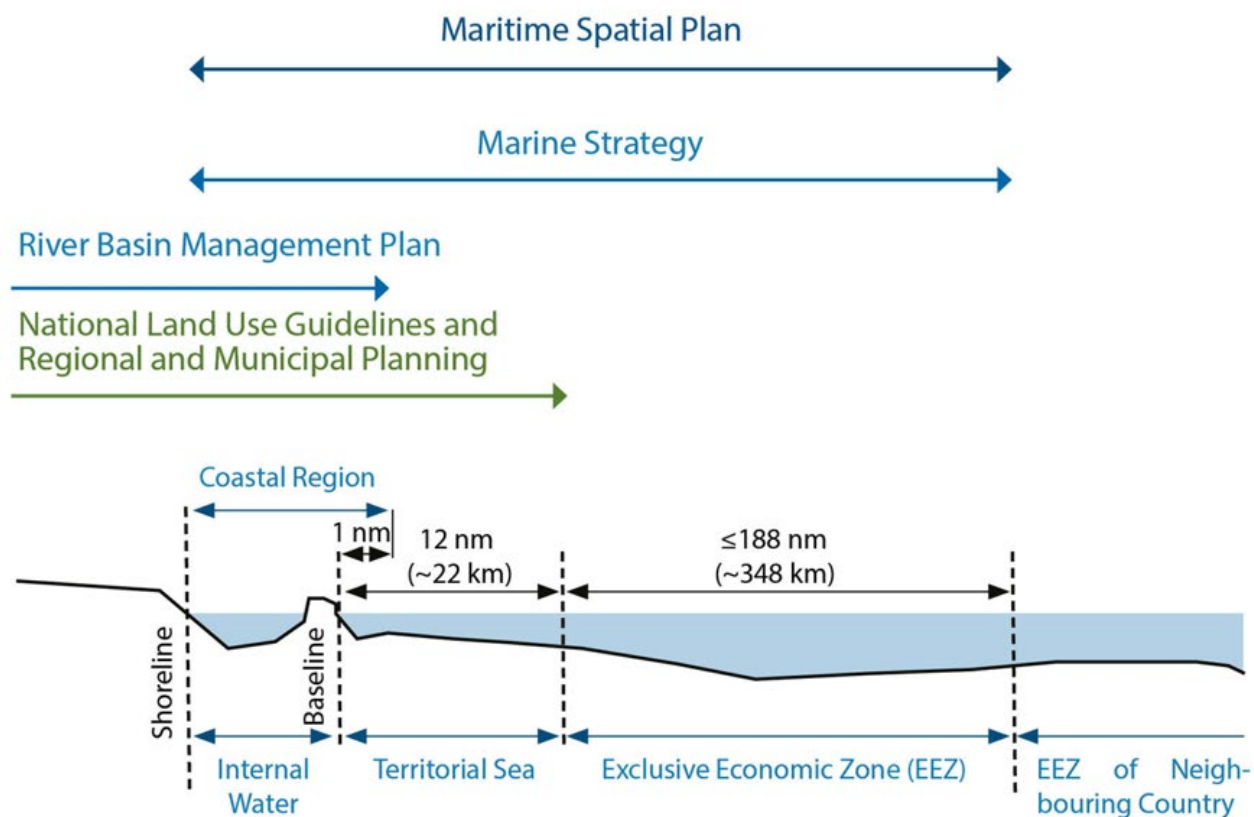
I havsplaneringen samordnas anpassas olika branschers behov till varandra men havsplanen är inte en plan med rättsverkningar på samma sätt som landskapsplanen. Användningsområden som granskas är i synnerhet sektorerna för energi, sjötransport, fiske och vattenbruk, turism, rekreation samt bevarande, skydd och förbättring av miljön och naturen. Uppmärksamhet fästs också på landsförsvarets behov, havsområdets särdrag och växelverkan mellan land och hav. Dessutom behandlas även andra teman som t.ex. kulturarv, gruvindustri, blå bioteknologi och maritim industri.

En havsplan ska omfatta territorialvattnet och den ekonomiska zonen. De förbund på landskapsnivå vars område innefattar territorialvatten svarar för att en havsplan utarbetas och godkänns. Förbunden på landskapsnivå ska bereda havsplanen i samarbete med varandra. Havsplanerna ska samordnas. Planeringslösningarna från den första rundan i Norra Bottenhavets, Kvartens och Bottenvikens planeringsområde presenteras här.

Havsplaneringen hör till landskapsförbundens lagstadgade uppgifter och utförs i hög utsträckning inom ramen för projekt. Koordineringen sköts i landskapens gemensamma MSP-EGD-projekt åren 2023–2025 (Stärkande av havsplaneringens informationsresurs och den adaptiva kooperativa planeringen för att möjliggöra Den europeiska gröna given). Havsplaneringens andra runda är på gång utifrån ett flertal nationella och internationella utrednings- och samarbetsprojekt. Landskapsförbunden vid kusten ansvarar för utarbetandet och godkännandet av havsplaner. Miljöministeriet har hand om det allmänna utvecklingsarbetet och styrningen i anslutning till havsplaneringen samt det internationella samarbetet.

I den förändrade världspolitiska miljön har förväntningarna i allt högre grad riktats mot havet och de möjligheter det erbjuder. Havsplanering ses som ett viktigt instrument för energi- och matproduktion och för att uppfylla de paneuropeiska bevarandemålen. Havsområdesplanen är också det enda planeringsverktyg som sträcker sig utanför staternas territorialvatten till de ekonomiska zonerna som förvaltas uteslutet av staterna (EEZ). Tyngdpunkter i planeringsarbetet är bl.a. produktion av förnybar energi, försörjningsberedskap och självförsörjning.

Havsområdesplaneringen har ett nära samband med landskapsplanearbetet och planerna stöder för sin del även den regionala utvecklingen. För närvarande pågår utredningar i den ekonomiska zonen (Exclusive Economic Zone, EEZ) utanför territorialvatten – och därmed utanför den rättsverkande landskapsplanläggningen – för att genomföra ett område med flera mycket omfattande havsbaserade vindkraftverk. Effekterna av vindenergi som produceras i den ekonomiska zonen sträcker sig dock även till territorialvatten och landskapsplanläggning via energiöverföringen. Byggandet av vindkraft i den ekonomiska zonen styrs och övervakas av arbets- och näringsministeriet (ANM). Figur 2 visar de marina zonerna och deras planeringsmekanismer (inre vatten, kustområde, territorialvatten, Finlands ekonomiska zon och grannlänternas ekonomiska zon).

Figur 2: Marina zoner och planeringsmekanismerna i anslutning till dem. (Källa: MSP Finland 2024)

3.4 Havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon

Den ekonomiska zonen (EEZ, *Exclusive Economic Zone*) är ett internationellt havsområde där verksamheten bedrivs i enlighet med lagen om Finlands ekonomiska zon. Statsrådet (VN) har omfattande prövningsrätt i fråga om rättigheterna till den ekonomiska zonen och även forskningstillstånden för havsbaserad vindkraft. Finlands havsplan fungerar som informationskälla, men binder inte vid valet av områden.

Flera tillstånd för havsbaserade vindkraftsundersökningar i Finlands ekonomiska zon har beviljats under åren 2022–2024. De beviljade undersökningstillstånden kan helt eller delvis överlappa varandra när den gällande lagstiftningen inte har möjliggjort någon annan typ av lösning. Även om undersökningarna är dyra har ett tillstånd inte gett den aktör som utfört undersökningarna företräde till att bygga projektet, även om området visar sig vara genomförbart och ekonomiskt lönsamt. Läget förändrades dock 1.1.2025 när lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen började styra utnyttjandet av havsbaserad vindkraft och forskning som siktar på detta i Finlands ekonomiska zon. ([937/2024](#), på svenska: <https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/forfattningssamling/2024/937>).

På installation och användning av kablar och rör i anslutning till utnyttjande av vindkraft och på därmed sammanhängande forskning utanför havsvindkraftsområdet inom den ekonomiska zon som avses i 2 § tillämpas dock 6 § i lagen om Finlands ekonomiska zon. ([1058/2004](#), på svenska: <https://finlex.fi/sv/lagstiftning/2004/1058>).

Statsrådet kan fatta beslut om att anvisa ett område inom Finlands ekonomiska zon för användning som anknyter till utnyttjande av vindenergi (område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen) samt fatta beslut om konkurrensutsättning av området och om villkoren för utnyttjandet av området. I valet av ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen ska hänsyn tas till samhällets helhetsintresse, särskilt miljö, fiske och trafik.

Rätten att utnyttja vindenergi i den ekonomiska zonen och bedriva forskning som avser utnyttjande av vindenergi förutsätter tillstånd av statsrådet (utnyttjandetillstånd). Rätten att ansöka om utnyttjandetillstånd avgörs genom konkurrensutsättning. Statsrådet väljer vilket område för havsbaserad vindkraft som ska konkurrensutsättas på framställan av arbets- och näringsministeriet (ANM).

Energimyndigheten ordnarkonkurrensutsättningen av ett område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen. Konkurrensutsättningen ska ordnas på ett opartiskt och icke diskriminerande sätt. Energimyndigheten ska informera om tidsfristerna och andra omständigheter som är av väsentlig betydelse med tanke på konkurrensutsättningen och lämnandet av anbud. Närmare bestämmelser om ordnandet av konkurrensutsättning får utfärdas genom förordning av statsrådet, vilken är under beredning 2025.

Den första konkurrensutsättningen är på gång och kommentarer om den begärs av myndigheter och aktörer i januari-februari 2025. Målet är att inleda SMB-processen om havsvindkraftsområdena i mars 2025. Statsrådets beslut om havsbaserade vindkraftsområden i den ekonomiska zonen fås tidigast i oktober 2025, och den första konkurrensutsättningen kan inledas redan före utgången av 2025. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

3.5 Vindkraft och landskapsplanen

Landskapsplanen utgör en central utgångspunkt för planeringen av regionalt viktiga vindkraftsprojekt. De vindkraftsområden som anvisas i landskapsplanen är primära förlägningsplatser för regionalt betydande vindkraftsområden som i fråga om konsekvenserna har konstaterats vara minst skadliga för den övriga markanvändningen. Målet med planen är att styra vindkraftsutbyggnaden som helhet och att hantera konsekvenserna i hela landskapet. I landskapsplanen definieras inte vindkraftverkens läge eller höjd, utan anvisas endast vilka områden som lämpar sig bäst för vindkraftverk. På landskapsplanekartan anvisas för vindkraft lämpliga områden av regional betydelse med en beteckning som anger områdets särdrag och som möjliggör överlappande former av markanvändning. Förklaringarna till beteckningarna och den allmänna bestämmelsen om vindkraftsutbyggnad styr planeringen på kommun- och projektnivå. Landskapsplanens styrande effekt förutsätter att planens mål, principer, grunderna för avgränsningen av de områden som anvisas i planen och bestämmelserna om planeringen av planen beaktas i planeringen.

I landskapsplanen behandlas, i enlighet med styrningen i lagstiftningen, regionalt betydande vindkraftshelheter. I Norra Österbottens landskapsplaner styrs vindkraften med beteckningen *Område för vindkraftverk* (till havs tv-1, på land tv-2) och de allmänna bestämmelserna *Byggande av vindkraftverk*, som berör allt vindkraftsbyggande i landskapet. Det är fråga om projekt i industriell skala som har betydande konsekvenser för energiöverföringshelheten i Finland. Vindkraftsområden av regional betydelse på land består i Norra Österbottens etapplandskapsplan för energi och klimat, liksom i de lagakraftvunna etapplandskapsplanerna 1 och 3, av projekt med tio (10) eller fler vindkraftverk. De vindkraftverk som för närvarande byggs utifrån landskapsplanerna i Norra Österbotten är lägre än 250 meter i totalhöjd på markområden, men i den mer detaljerade planeringen undersöks vindkraftverk med en totalhöjd på 350 meter. Vindkraft till havs har än så länge inte realiserats i landskapets territorialvatten.

Uppgiften om havsområdet har utnyttjats med den noggrannhet som är nödvändig och möjlig för landskapsplanläggningen. Till exempel har fisket i Bottenviken uppmärksamats vad gäller trålning, nätfiske vid kusten och ryssjor. Det finns inga uppgifter om hur havsbaserade vindkraftverk påverkar vandringsfiskarnas beteende och levnadsförhållanden. Utredandet förutsätter i praktiken undersökningar som omfattar hela Östersjön och som är gemensamma för kuststaterna. Läget beträffande sälarna har utretts via Naturresursinstitutet (Luke) och systerorganisationen i Sverige. Uppgifter om havsnaturen under vatten som finns i karttjänsten VELMU har utnyttjats. (<http://velmu.syke.fi/>). Man har haft tillgång till material som Finlands miljöcentral (SYKE) utarbetat för havsområdesplaneringen med zonation-metoden och material från havsområdesplaneringens projekt Meri-TV. I anslutning till projektet Meri-TV har Finlands miljöcentral på uppdrag av Miljöministeriet utarbetat en rapport om värdeområden för ekosystemtjänster i Finlands havsområden (*Ekosysteemipalveluiden arvoalueet Suomen merialueilla*, SYKE raportteja 6/2024, <https://helda.helsinki.fi/items/23246762-a96c-4e69-86d9-b514d851f8ab>). Syftet med utredningen var att identifiera områden där havsbaserad vindkraft kan placeras utan att äventyra områden som är viktiga för ekosystemtjänsterna. Vidare har man tillämpat en klassificering av ekologiskt viktiga submarina naturområden (*Suomen ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontoalueet* (EMMA, <https://ckan.ymparisto.fi/dataset/suomen-ekologisesti-merkittavat-vedenalaiset-meriluontoalueet-emma>)).

De havsbaserade vindkraftsområden som presenteras i landskapsplanen har anvisats utifrån de områden som identifierats i havsplaneringen, den preliminära information som lägesstyrningsmodellen ger, projekt, sjöfart och annan bakgrundsinformation. Fördelarna med havsvindkraft är bl.a. vindstyrka, större

kraftverksenheter, stora projektområden och delvis enklare samordning med övrig områdesanvändning. Nackdelar är bland annat utmaningar och brist på erfarenhet inom havsbyggande, dyra byggkostnader, utmaningar inom elöverföring, packis samt bristfällig kunskap om miljö och naturförhållanden. Havsbaserade vindkraftverk stör landskapsbilden och ger oönskade effekter på olika naturvärden på samma sätt som vindparker på fastlandet. Det är ännu inte marknadsmässigt lönsamt att bygga havsbaserad vindkraft, men man räknar med att situationen kommer att förändras under de kommande åren i takt med att tekniken utvecklas.

I och med den snabba tekniska utvecklingen har allt djupare havsområden blivit potentiella produktionsområden för havsbaserad vindkraft. De havsbaserade vindkraftsområden som valts ut med anledning av djupet är i regel 10–50 m djupa, då intresset tidigare riktades mot klart grundare havsområden. Låga havsområden har i regel fler naturvärden, lekplatser för fiskar och fisket idkas även i dessa områden. Havsbottens egenskaper har stor betydelse för den teknik som används för att grundlägga vindkraftverk. Utifrån erfarenheterna av havsplanering placerades havsvindparkerna i regel på över 10 km avstånd från kusten för att minska landskaps- och miljöolägenheterna. Försvarsmaktens behov kan begränsa utnyttjandet av havsområden. Effekten av Vattaja skjut- och övningsområde sträcker sig ända till Kalajokis territorialvatten, vilket har beaktats i planeringen.

I samband med främjandet av havsbaserad vindkraft är det mycket viktigt att beakta sjöfartens, och i synnerhet vintersjöfartens, förutsättningar i området. Traficom och Trafikledsverket är myndigheter som ansvarar för detta och väsentliga intressentgrupper i planeringen. Via hamnarna går 80 % av Finlands utrikeshandel och de utgör en betydande grund för försörjningsberedskapen i Finland.

Fartygslederna och tryggheten av sjöfartens säkerhet är betydande ramvillkor för byggandet av havsbaserad vindkraft. Vid de föreslagna områdena för havsbaserad vindkraft har det reserverats 1,5 km skyddsavstånd kring farledsområdena och de "farledsförlängningar" som sjöfarten, så att sjöfartens smidighet kan garanteras även under de mest utmanande förhållandena. Vindkraftskonstruktioner kan påverka isbildning och isbrytning och därigenom sjöfarten. Inom vintersjöfarten strävar man efter att i tidvis svåra isförhållanden utnyttja de områden som är lättast att trafikera och som har mindre packis. Sjötrafikens ansvariga myndigheter utreder projektvis förutsättningarna för vindkraftsutbyggnad.

Om vindkraft har markanvändnings- och bygglagen ett särskilt kapitel 10 a (*Särskilda bestämmelser för utbyggnad av vindkraft 11.2.2011/134*). Enligt 77 a § kan bygglov beviljas för uppförande av vindkraftverk, om det i en generalplan med rättsverkningar särskilt bestäms att planen eller en del av den får användas som grund för beviljande av bygglov. I generalplanen undersöks konsekvenserna av genomförandet utifrån de kraftverksspecifika placeringarna och kraftverkstypen, och görs visualiseringar av vindkraftverken i landskapet. I planeringen på kommunnivå i Norra Österbotten finns även delgeneralplaner som kombinerar förnybar energi; hybridparker som omfattar sol- och vindkraft. För att regionalt betydande, större vindkraftsområden ska kunna realiserats krävs att området har betecknats som tv-område i landskapsplanen (tv står för "tuulivoima" som är det finska ordet för "vindkraft").

Avgränsningen av de vindkraftsområden som presenteras i landskapsplanen preciseras utifrån det förfarande för miljökonsekvensbedömning och andra konsekvensanalyser som görs i samband med kommunala planer. (MKB, [252/2017](#), på svenska [Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning](#)). Projektspecifika utredningar som är mer detaljerade än landskapsplanen, miljökonsekvensbedömning och bedömning av närliggande energiproduktionsområdens sammantagna konsekvenser ingår i den mer detaljerade planeringen. I praktiken kan en del av de vindkraftverk som föreslås i en kommunal plan placeras utanför landskapsplanens

tv-områdesavgränsning, om avvikelserna i den mer detaljerade markanvändningsplaneringen är motiverad med stöd av de utredningar och konsekvensbedömningar som gjorts i den kommunala planen med större exakthet än på landskapsplanenivå. En delgeneralplan för vindkraft får dock inte stå i strid med landskapsplanens centrala mål och principer och planen får inte försvåra genomförandet av landskapsplanen.

Enligt gällande lagstiftning kan ett regionalt betydande vindkraftsområde inte godkännas förrän området i den av landskapsfullmäktige godkända landskapsplanen är ett regionalt betydande tv-område. Landskapsfullmäktiges beslut om godkännande kan dock vara föremål för besvärshandling i rättsinstanser, det vill säga landskapsplanen behöver inte ha vunnit laga kraft, utan det räcker med att landskapsplanen har kungjorts utan laga kraft enligt 201 § i lagen om områdesanvändning. Kommunplaneutredningarna och den kommunala planläggningen kan dock framskrida till hörandet i förslagsfasen, tills landskapsplanen har vunnit laga kraft efter eventuella rättsprocesser. I Norra Österbotten har planens intressenter besvärsmätt över landskapsfullmäktiges beslut om godkännande av den lagstadgade planprocessen till Norra Finlands förvaltningsdomstol, och efter ansökningsförfarande fortsatt rätt att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen (HFD).

Målet med etapplandskapsplanen för energi och klimat är att anvisa vindkraftsutbyggnad i områden där vindkraftsutbyggnad inte har några betydande konsekvenser. Faktorer som avsevärt avgränsar vindkraften är konsekvenser för Försvarsmaktens övervakningssystem, i fråga om vilka man inte inom den närmaste framtiden kan förvänta sig förändringar som möjliggör vindkraftsutbyggnad, även om helheten utreds inom statsförvaltningen. I förslagsskedet av etapplandskapsplanen för energi och klimat anvisas inga regionalt betydande vindkraftsområden som under landskapsplaneprocessen har fått ett negativt utlåtande av Försvarsmakten. Om det blir möjligt att förlägga vindkraftsområdena till områden som är kritiska med hänsyn till Försvarsmaktens luftbevakning, till exempel utifrån den tekniska utvecklingen och eventuella kompensationsområden, behandlas eventuella nya vindkraftsområden i den nya landskapsplaneprocessen utifrån de områden som identifierats i lokaliseringsstyrningsmodellen inom ramen för TUULI-projektet.

Vindkraftverken ska i regel placeras utanför områden som är viktiga för fågelbeståndet. I etapplandskapsplanen för energi och klimat anvisas inget regionalt betydande nytt vindkraftsbyggande i de områden där fåglarnas huvudsakliga flyttstråk går. Huvudflyttstråket längs Bottenvikens kust är en del av ett nationellt viktigt huvudflyttstråk och ett regionalt koncentrationsområde för fågelfaunan. I en mer detaljerad projektplanering kan man från fall till fall överväga småskaligare vindkraftsutbyggnad eller lösningar som kombinerar olika former av förnybar energi även för dessa områden, om vindkraftsutbyggnaden inte försämrar områdenas fågellivsvärden. När vindkraftsparkerna vid fåglarnas huvudsakliga flyttstråk når slutet av sin livslängd, behandlas nybyggnaden i områdena med utgångspunkt i gällande generalplan, eventuella behov av att ändra generalplanen och aktuella utredningar. I förslagsskedet av landskapsplanen våren 2024 genomfördes dessutom en riskutredning om Naturaområdena och deras skyddsgrunder, där man granskade konsekvenserna av utbyggnaden av vindkraft för Naturaområdena i Norra Österbotten och det ekologiska nätverket av skyddsområden utanför Naturaområdena.

Landskapsförbunden har haft ett nära samarbete vid planeringen av vindkraftshelheten, och genomförandet av landskapsplanerna följs upp och styrs genom remissförfarandet för planer och utredningar på kommunnivå, myndighetssamråd och arbetsmöten. De kriterier som tillämpats och de utredningar som använts i grannlandskapen har bidragit till utarbetandet av riktlinjerna i etapplandskapsplanen för energi och klimat. På båda sidor om Norra Österbottens landskapsgräns pågår vindkraftsprojekt som avancerat till olika skeden, om vilka förbundet får en begäran om utlåtande i de olika skedena av planeringen. Närings-, miljö- och

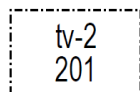
trafikcentralerna (NTM), som är statliga regionförvaltningsmyndigheter, administrerar förfarandet enligt MKB-lagen. I MKB-förhandsöverläggningar om projekt som ligger nära landskapsgränsen samt i myndighetssamråden för MKB-förfarandet och planläggningen har det funnits deltagare från alla landskapsförbund till vars område vindkraftsprojektets konsekvenser sträcker sig.

I planbeteckningarna och -bestämmelserna i Norra Österbottens etapplandskapsplan för energi och klimat beaktas följande helheter: Beteckningen *Område för havsvindkraftverk* (t-2) och den allmänna bestämmelsen *Byggande av vindkraftverk* behandlar de principer som styr den mer detaljerade planeringen, likaså den allmänna bestämmelsen *Byggande av solkraftverk*.

Beteckningar som beskriver särskilda egenskaper hos delområden och sättet att tillämpa beteckningarna:

De särskilda egenskaperna hos olika delområden i landskapsplanen kan hänföra sig till särskilda värden i natur- eller kulturmiljön, landskapet samt naturtillgångarna. Särskilda egenskaper kan också vara egenskaper som särskilt begränsar användningen av delområdena, t.ex. buller- och riskområden eller skyddszoner. Beteckningar som visar särskilda egenskaper kan användas överlappande med andra beteckningar.

(Källa: *Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner.Handledning 10, 2003. Miljöministeriet*)

OMRÅDE FÖR HAVSVINDKRAFTVERK

Med beteckningen anvisas havsområden som lämpar sig för byggande av vindkraftsområden av betydelse på regional nivå. I området gäller ingen sådan bygginnskränkning som avses i 33 § i MBL. Siffran i anslutning till beteckningen hänvisar till planbeskrivningens förteckning över områden.

Planeringsbestämmelser:

Senaste utredningar och anvisningar baserade på dem ska tas i beaktande i planeringen av havsbaserade vindkraftsområden. Vid den mer detaljerade planeringen av området ska man beakta konsekvenserna för bosättning, fiske, fiskar, havslevande däggdjur, fåglar, natur, landskap och den byggda kulturmiljön, inklusive kulturarvet under vatten, och sträva efter att lindra negativa konsekvenser. Vid planeringen av vindkraftsbyggande ska det ses till att betydande buller- och skuggeffekter inte uppstår för bosättningen eller arter som är känsliga för vindkraft och att värden i värdefulla kulturmiljöer och landskapsområden bevaras. Inom de områden som hör till de för fågelfaunan känsligaste klasserna ska försiktighetsprincipen i internationell miljö rätt iakttas.

Dessutom ska begränsningar som flygtrafiken, sjöfartens säkerhet, vintersjöfart, radar- och radiosystem samt sensor- och datatrafikförbindelser orsakar för kraftverkens storlek och placering beaktas, och vindkraftverkens konsekvenser för Försvarmaktens verksamhet, sjöfartens säkerhet och verksamhetsförutsättningar samt radar- och radiosystem utredas. Vindkraftverken ska placeras i grupper med en tydlig geometrisk form och så nära varandra som det är möjligt med tanke på ekonomisk energiproduktion och sjöräddningsverksamhet.

Vid planering av havsvindkraft ska sammantagna konsekvenser med olika projekt både i territorialvatten och den ekonomiska zonen i havsområdet beaktas (Finlands havsplan). Särskild uppmärksamhet ska fästas vid bedömningen av elöverföringens konsekvenser till havs och på

land samt för maritimt flerbruk. De gränsöverskridande konsekvenserna av att en plan genomförs ska i enlighet med EU-direktivet och finsk lagstiftning utredas i samarbete med Finlands miljöcentral eller någon annan statlig ansvarig myndighet som fastställs genom förordning av statsrådet.

Allmänna planeringsbestämmelser och deras tillämpning:

Genom landskapsplanebestämmelserna anvisas principer och allmänna bestämmelser för områdesanvändningen som gäller hela landskapsplaneområdet och som styr den mer detaljerade planeringen.

BYGGANDE AV VINDKRAFTVERK

Allmänna planeringsbestämmelser:

Dessa allmänna planeringsbestämmelser berör allt vindkraftsbyggande i industriell skala i landskapet, även mindre projekt. I Norra Österbotten består en helhet av vindkraft av betydelse på regional nivå av ett vindkraftsprojekt som omfattar minst tio kraftverk. Områden som är mindre än den regionala storleken och som ligger nära varandra kan tillsammans bilda en regionalt betydande helhet.

Utanför de områden för vindkraftverk av betydelse på regional nivå som anvisats i landskapsplanen är det möjligt att genomföra vindparker som inte är av betydelse på regional nivå. Om man utreder vindkraft av regional betydelse utanför de områden för vindkraftverk som i landskapsplanen har anvisats och som lämpar sig bäst för industriell vindkraft, ska utredningarna och konsekvensbedömningen också uppfylla kraven på innehåll i den regionala markanvändningsplanen och den sammanlagda bedömningen på landskapsplanenivå. Den kommunala plan som ska utarbetas får inte strida mot målen eller principerna i den regionala planen och får inte försvåra genomförandet av den regionala planen.

Landskapsplanens område för vindkraftverk (tv-1 och tv-2) är en beteckning som beskriver en särskild egenskap och som möjliggör noggrannare planering, inte en exakt avgränsning av ett område. I den kommunala planeringen preciseras området baserat på mer detaljerade kraftverksspecifika utredningar och konsekvensbedömning på ett sätt som stöder sig på landskapsplanens område för vindkraftverk. De senaste utredningsuppgifterna samt objektsbeskrivningarna för vindkraftsområden i Norra Österbottens etappplansplaner ska beaktas vid konsekvensbedömningen, även i slutet av livslängden för vindkraftverk som redan är i drift. Vid den mer detaljerade planeringen ska även övriga energi- och kraftledningsprojekt i närheten och projektens sammantagna konsekvenser beaktas. De naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 får inte avsevärt försämrats.

Vid planering av vindkraftsbyggande ska kraftverken placeras utanför landskapsområden som är värdefulla på nationell nivå och landskapsnivå och utanför betydande byggda kulturmiljöer, inklusive undervattenskulturarv och fasta fornlämningar som är fredade genom lagen om

fornminnen. Luo-områden i landskapsplanen, naturskydds- och grundvattenområden, områden i nätverket Natura 2000 och åsskyddsprogrammet samt betydande rekreatiomsområden lämpar sig inte för vindkraftsbyggande. I Ule träskers strandområde som är känsligt med tanke på landskapet ska vindkraftverken placeras på minst 5 kilometers avstånd från Ule träskers strandområde för att lindra konsekvenserna för landskapet.

Vindkraftsbyggande av betydelse på regional nivå ska främst placeras i områden för vindkraftverk som anvisats i landskapsplanen. Från fall till fall kan man även överväga att placera vindkraftverk i andra områden, om det genom utredningar och konsekvensbedömning är möjligt att säkerställa att området enskilt eller tillsammans med andra projekt inte märkbart ökar vindkraftsbyggandets negativa sammantagna konsekvenser för andra näringar, bosättning, naturmiljö, arter som är känsliga för vindkraft, nätverket Natura 2000 och bevarandet av det ekologiska nätverket och dess kärnområden eller den övriga miljön. Vid planering av omfattande vindenergiproduktion ska det ses till att värdena i viktiga områden bevaras och skadliga konsekvenser förebyggs. Vid den mer detaljerade planeringen av vindkraftsbyggandet ska det säkerställas att bosättningen inte utsätts för betydande buller- och skuggkonsekvenser och att värdena i värdefulla kulturmiljöer bevaras.

Vid planering av vindkraftsbyggande ska vindkraftsprojektets konsekvenser bedömas för Naturaområdena i influensområdet och det ska säkerställas att projektet enskilt eller tillsammans med redan byggda vindkraftsområden och övriga aktuella vindkraftsområden inte orsakar betydande negativa konsekvenser för arter eller naturtyper som utgör grunden för skyddet av ett Naturaområde. Vid den mer detaljerade planeringen av vindkraftsbyggandet ska det säkerställas att nationella och regionala ekologiska förbindelser bevaras oskadade och fungerande. När det gäller arter som är känsliga för vindkraft ska senaste tillgängliga nationella och regionala utredningsuppgifter utnyttjas.

Vindkraftverken ska i regel placeras utanför kungsörnens kärnrevir och områden som är viktiga för fågelbeståndet (IBA-, FINIBA- och MAALI-områden). Från fall till fall är det möjligt att överväga vindkraftsbyggande även i sådana områden, om det är möjligt att säkerställa att vindkraftsbyggandet enskilt eller tillsammans med andra projekt inte försämrar fågelvärdena. För att förebygga sammantagna konsekvenser för flyttfåglar ska kraftverken placeras i första hand utanför huvudflyttstråket på Norra Österbottens kust (Norra Österbottens förbund 2021) och fåglarnas viktiga rastområden.

Vid den mer detaljerade planeringen av vindkraftsområden ska ett tillräckligt avstånd tryggas till skogsrenens förekomst- och kalvningsområden.

I renskötselområden ska förutsättningarna för renskötsel tryggas, även i samband med planering och genomförande av kraftledningar som vindkraftsproduktionen förutsätter.

Vid den mer detaljerade planeringen bör särskild uppmärksamhet fästas vid vindkraftens konsekvenser för vattendrag, särskilt vid risken för belastning av vattendrag i områden där det förekommer sura sulfatjordar och svartskiffer. Vid planering av vindkraftsprojekt och vid projektspecifika konsekvensbedömningar ska förändringar i avrinningsområden och vattenhållningskapacitet som lätt bildar oförutsedda

multiplikatoreffekter i områden med mycket utbyggnad av vindkraft beaktas. Vid byggande av vindkraft och kraftledningar ska det dessutom beaktas att organismer i strömmande vatten kan röra sig fritt vid vägbyggnadsarbeten, att erosionskänsligheten beaktas när flöden försnabbas kraftigt samt att förhållandena i strandzonen och förhållandena i små strömmande vatten tryggas. Dessutom ska sammantagna konsekvenser med andra projekt som kraftigt förändrar markanvändningen beaktas vid konsekvensbedömningen.

Vid planering av vindkraftsbyggande ska begränsningar som flygtrafik, trafikleder, sjöräddningsverksamhet, sjöfartens radar- och radiosystem och övrig verksamhet orsakar för kraftverkens storlek och placering beaktas och konsekvenserna av vindkraftverkens funktionstid och byggetrafikens konsekvenser utredas nationellt och internationellt.

När det gäller Meteorologiska institutets väderradar ska konsekvensbedömningen göras för vindkraftsområden som ligger på över 20 kilometers avstånd, om de ligger på under 10 kilometers avstånd från vindkraftsområden innanför avståndsgränsen på 20 kilometer. Vid behov ska förhandlingar föras om möjligheten att ordna kompenserande mätningstationer i anslutning till stora vindkraftsområden (cirka över 10 kraftverk eller ett område på över 20 km²).

I samband med planering av vindkraftsbyggande ska Försvarmakten höras. Vid planeringen bör Försvarmaktens verksamhetsförutsättningar tryggas och särskild hänsyn tas till begränsningar som hänförs till Försvarmaktens verksamhet, såsom tryggandet av sensor- och datatrafiksystem. Ett separat utlåtande från Försvarmaktens Huvudstab ska begäras i fråga om vindkraftverk som är över 50 meter höga (total höjd räknat från markytan). Vindkraftverk får inte byggas på under 4 kilometers avstånd från Försvarmaktens områden och inte på under 12 kilometers avstånd från nödlandningsplatser.

Anslutande av vindkraftsområden som ligger nära varandra till elnätet ska i första hand koncentreras till samma ledningskorridor eller en befintlig ledningskorridor och gemensamma stolpar. Planeringen ska ske i ett så tidigt projektskede som möjligt i samarbete med övriga projektaktörer inom energiproduktion, kommuner, myndigheter och stam- och regionnätbolag. Dessutom ska elöverföringens sammantagna konsekvenser med andra kraftledningsprojekt både på land och till havs bedömas.

3.6 Solkraft

I fråga om solkraft styrs den mer detaljerade planeringen i Norra Österbottens etappplansplan genom en allmän planeringsbestämmelse. På plankartan anvisas inga solkraftsfält. Landskapsförbunden har haft ett nära samarbete vid planeringen av solkraftshelheten, och genomförandet av landskapsplanerna följs upp och styrs genom remissförfarandet för planer och utredningar på kommunnivå, myndighetssamråd och arbetsmöten.

Under framtagandet av Norra Österbottens etappplansplan för energi och klimat genomfördes det s.k. EMMI-projektet (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla / Energiomställning och bedömning av klimatkonsekvenser av markanvändningen i Norra Österbotten, <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/emmi/>). I projektets båda arbetspaket undersöktes även ramvillkoren för solkraft. I arbetet granskades solkraftsproduktionens konsekvenser i olika markanvändningsformer per hektar. Som resultat av utredningen konstaterades att de negativa klimateffekterna av solkraft, det vill säga utsläppen under produktionens livscykel under 30 år, är 35 g CO₂e/kWh på skogsmark och 27 g CO₂e/kWh vid andra markanvändningsformer. Resultaten varierar med olika scenarier (miljöministeriet och energiindustrin), men nettoklimateffekterna är -1 442...+168 för skogsmark och 1- 608...-2 vid andra markanvändningsformer (ton CO₂e/hektar).

Allmänna planeringsbestämmelser och deras tillämpning:

Genom landskapsplanebestämmelserna anvisas principer och allmänna bestämmelser för områdesanvändningen som gäller hela landskapsplaneområdet och som styr den mer detaljerade planeringen.

BYGGANDE AV SOLKRAFTVERK

Allmänna planeringsbestämmelser:

Placering av produktionsområde för solenergi i industriell skala rekommenderas särskilt till områden som redan bearbetats av människan. Dessa områden kan vara till exempel områden med förorenad mark, avstjälningsplatser som tagits ur bruk, dumpnings- och fyllnadsområden, bullervallar, före detta torvproduktionsområden, före detta industriområden och gruvområden eller odlingsområden med dålig bördighet. Planering och genomförande av solkraftverk bör undvikas i områden som är i naturtillstånd och i skogbevuxna områden.

Vid planeringen av solkraftverk i industriell skala och solkraftsparker ska särskild uppmärksamhet fästas vid elöverföringen. Anslutning av områden för solkraftverk som ligger nära varandra till elnätet ska främst koncentreras till samma ledningskorridor eller en befintlig ledningskorridor och gemensamma stolpar. Planeringen ska ske i samarbete med övriga projektaktörer inom energiproduktion, kommuner, myndigheter och stam- och regionnätbolag. Dessutom ska elöverföringens sammantagna konsekvenser med andra kraftledningsprojekt beaktas. Områdena ska i första hand placeras i närheten av befintlig samhällsstruktur och anslutningspunkter till elnätet eller i områden som redan är bearbetade på annat sätt och säkerställa att inga betydande negativa klimateffekter uppstår.

Vid planering av solkraftsbyggande ska kraftverken placeras utanför landskapsområden som är värdefulla på nationell nivå och landskapsnivå och utanför byggda kulturmiljöer, inklusive undervattenskulturarv och fasta fornlämningar som är fredade genom lagen om fornminnen. Luområden i landskapsplanen, naturskydds- och grundvattenområden, områden i nätverket Natura 2000 och åsskyddsprogrammet, betydande rekreatiomsområden och områden som är viktiga för fåglar (IBA-, FINIBA- och MAALI-områden) lämpar sig inte för industriell solkraftsproduktion. Från fall till fall kan det övervägas att också placera solkraftverk i dessa områden om det genom utredningar och konsekvensbedömning kan säkerställas att området enskilt eller tillsammans med andra projekt inte avsevärt ökar negativa sammantagna konsekvenser för ovan nämnda helheter.

Vid planering av omfattande solenergiproduktion ska samordnande av åtgärderna med kultur-, landskaps- och naturvärden samt övriga näringar och bosättning beaktas, och det ska ses till att värden för viktiga områden bevaras och att uppkomsten av betydande negativa konsekvenser förebyggs. När det gäller arter som är känsliga för solkraftsbyggande ska de senaste tillgängliga nationella och regionala utredningsuppgifterna användas. Vid den mer detaljerade planeringen av solkraftsbyggandet ska det säkerställas att nationella och regionala ekologiska förbindelser bevaras oskadade och fungerande. De naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 får inte avsevärt försämrats.

I renkötselområden ska förutsättningarna för renkötsel tryggas, även i samband med planering och genomförande av kraftledningar som solkraftsproduktionen förutsätter.

Omfattningen av konsekvenser som produktionsområden för solkraft orsakar för vattendrag beror mycket på dräneringsbehovet och den mark som dräneras. Potentiella mest negativa konsekvenser framkommer genom projekt som förläggs i gamla torvproduktionsområden, om försurande inverkan har hotat vattendragen redan under torvproduktionen. Vid den mer detaljerade planeringen bör särskild uppmärksamhet fästas vid solkraftens konsekvenser för vattendrag, särskilt vid risken för belastning av vattendrag i områden där det förekommer sura sulfatjordar och svartskiffer.

Verksamhetsutövaren ska utreda eventuella negativa konsekvenser av solenergiområden i industriell skala, det vill säga över en megawattpeak (1 MWp) för Forsvarsmaktens sensor- och datatrafiknät och de eventuella begränsningar som dessa medför för solenergiproduktionens placering i samband med planeringen och genomförandet. Eventuella störningar för radar- och radiosystem samt sensor- och datatrafiknät ska utredas och bedömas i samarbete med myndigheterna.

3.7 Etapplandskapsplanens beteckningar och bestämmelser om vätgasekonomi

Beteckningar som beskriver särskilda egenskaper hos delområden och sättet att tillämpa beteckningarna:

De särskilda egenskaperna hos olika delområden i landskapsplanen kan hänföra sig till särskilda värden i natur- eller kulturmiljön, landskapet samt naturtillgångarna. Särskilda egenskaper kan också vara egenskaper som särskilt begränsar användningen av delområdena, t.ex. buller- och riskområden eller skyddszoner. Beteckningar som visar särskilda egenskaper kan användas överlappande med andra beteckningar.

(Källa: Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner.Handledning 10, 2003. Miljöministeriet)

T

INDUSTRI- OCH LAGEROMRÅDE

t

Med beteckningen anvisas främst produktions- och lagerområden, främst inom traditionell industri, som är av minst regional betydelse, som inte omfattas av områdesreservering för tätortsfunktioner och som syftar till att bevara ett område från annan markanvändning.

t-1

Med tilläggsbeteckningen -1 anvisas områden för bioraffinaderier av regional betydelse.

t-2

Med tilläggsbeteckningen -2 anvisas potentiella områden för kemiska processanläggningar av regional betydelse som förutsätts för vidareförädling av förnybar energiproduktion.

Planeringsbestämmelse:

Vid den mer detaljerade planeringen av verksamheten vid den kemiska processanläggning som förutsätts för bioraffinaderiet och vidareförädling av förnybar energiproduktion ska olycks- och utsläppsriskerna för närboende och den övriga miljön utredas och lösningar med lindriga risker eftersträvas. Omfattande industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier får bedrivas endast med tillstånd av Säkerhets- och kemikalieverket.

Omfattande industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier kräver tillstånd av Säkerhets- och kemikalieverket. (<https://tukes.fi/sv/framsida>)

Bestämmelser om utvecklingsprinciper i landskapsplanen och sättet att tillämpa dem:

Med beteckningar som gäller utvecklingsprinciper och bestämmelser som hänför sig till dem anvisas områden som är betydande med tanke på den utveckling som eftersträvas i landskapet och som av denna anledning är förenade med utvecklingsbehov i fråga om områdesanvändningen och samhällsstrukturen vilka bör beaktas i samband med annan planering. Beteckningarna för utvecklingsprinciper är överlappande med de övriga beteckningarna i planen. Således kan det inom ett område som har en beteckning av det här slaget finnas områdesanvändning eller särskilda egenskaper som anvisats med andra beteckningar. (Källa: Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner. Handledning 10, 2003. Miljöministeriet)

FÖRBINDELSEBEHOV FÖR GASLEDNING

Med beteckningen anvisas behov av att utveckla energinätet på lång sikt.

Planeringsbestämmelse:

Placeringen och genomförandet av en gasledning förutsätter detaljerade konsekvensbedömning utifrån tillräckliga utredningar.

Beteckningen kan inte förenas med villkorlig bygginskränkning som avses i 33 § i lagen om områdesanvändning.

Allmänna planeringsbestämmelser och deras tillämpning:

Genom landskapsplanebestämmelserna anvisas principer och allmänna bestämmelser för områdesanvändningen som gäller hela landskapsplaneområdet och som styr den mer detaljerade planeringen.

SÄRSKILDA FUNKTIONER / RISKOMRÅDEN

Allmänna planeringsbestämmelser:

Särskild uppmärksamhet ska fästas vid den detaljerade planeringen av den konsuleringszon som omger en anläggning som använder eller lagrar farliga kemikalier.

Vid planeringen av placeringen av riskutsatta verksamheter, såsom bostadsområden, livliga trafikleder, samlingslokaler för allmänheten och sjukhus inom zonen, ska brand- och räddningsmyndighetens och vid behov TUKES:s utlåtande begäras när planen utarbetas.

4 Respons från Sverige

4.1 Centraförvaltning

Yttrande	Bemötande
Trafikverket, 7.10.2024 (Ärendenummer: TRV 2024/105456) Mottagare: registrator@naturvardsverket.se Kopia till: espo@naturvardsverket.se; diariet.borlange@trafikverket.se Yttrande angående samråd från Finland gällande Etappplansplan klimat och energi, Norra Österbotten, Finland Bakgrund Sverige har blivit underrättade av Finland om förslag till etappplansplan för klimat och energi Norra Österbotten. Planen omfattar 30 kommuner i landskapet Norra Österbotten samt territorialvattnet i Bottenviken. Trafikverket bereds nu tillfälle att lämna synpunkter på gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa som planen kan komma att medföra. Etapplansplanen för klimat och energi i Norra Österbotten pekar ut områden för vindkraft och anläggningar för solel på land och i territorialhavet. Vindkraftsområden till havs betecknas med tv-2 och på land betecknas de tv-1. Områden för vindkraft föreslås i Bottenviken som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon. Den minsta storleken av områden för havsvindkraft som undersökts i havsområdena (tv-2) är 50 km². Storleken av de områden som angetts på planförslagskartan varierar mellan 54 och 214 km².	Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning. Under processen för att utarbeta etappplansplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem förutsättningarna för sjöfarten året runt. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Yttrande

Trafikverket anser att sjötrafiken är av stor vikt för våra länder och vill därför framföra att sjötrafiken måste beaktas i det fortsatta arbetet. Utvecklingen av vindkraftsetableringar behöver ske med hänsyn till sjötrafikens förutsättningar. Det behöver framgå något tydligare hur sjötrafikstråken berörs av föreslagna områden för vindkraft till havs, speciellt när det kommer till påverkan på vintersjötrafiken och isbildning. I övrigt har Trafikverket ej något ytterligare att erinra.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef för nationell samhällsplanering Linda Göransson. Föredragande har varit nationell planerare Tobias Silfverhielm.

Linda Göransson

Enhetschef för nationell samhällsplanering

Med vänlig hälsning

Tobias Silfverhielm

Nationell Planerare

tobias.haggblom@trafikverket.se

Direkt: 010-123 04 97

Mobil: 070-724 54 41

Trafikverket

Adress: Box 810, 781 28 Borlänge

Besöksadress: Solna Strandväg 98

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

Yttrande Sjöfartsverket, Maritim Samverkan och Utveckling, 25.10.2024 (24-04956)	Bemötande Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning.
Naturvårdverket: registrator@naturvardsverket.se; espoo@naturvardsverket.se Sjöfartsverkets yttrande angående samråd om gränsöverskridande miljöpåverkan för etappplansplan Norra Österbotten i Finland <i>Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten samt för sjöfartens riksintresseanspråk. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.</i> Bakgrund Svenska myndigheter erbjuder nu möjlighet, genom Naturvårdsverket, i enlighet med Esbo-konventionen att lämna synpunkter gällande etappplansplan för klimat och energi i Norra Österbotten i Finland. Planen pekar bl.a. ut områden för vindkraft på land och i territorialhavet. Områden för vindkraft i Bottenviken ligger som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon. Yttrande Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingarna och yttrar sig främst ur ett sjöfartsperspektiv. Sjötransporter har en mycket viktig funktion för bl.a. industrin både i norra Sverige och i Finland. I landskapsplanen ligger anvisade områden för vindkraft i närheten av farleder och har därmed potentiell påverkan på sjötrafiken, särskilt vintertid. Vi noterar att områden har anvisats med hänsyn till det som planerats i havsplaner och uppfattar det som att sjöfartsmyndigheterna i Finland varit delaktiga i planeringen med hänsyn till farlederna och sjöfartens säkerhet vilket vi ser som positivt. Sjöfartsverket anser att det är viktigt att Finska sjöfartsmyndigheter är delaktiga i planeringen i tillräcklig omfattning.	Under processen för att utarbeta etappplansplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem förutsättningarna för sjöfarten året runt. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Sjöfartsverket har inga direkta synpunkter på underlaget som utgör landskapsplanen men har följande generella synpunkter gällande etablering av havsbaserad vindkraft i Bottenviken.

Vindkraftparker kan potentiellt få stor påverkan på sjötrafiken i Bottenviken. Därmed anser Sjöfartsverket att bl.a. följande bör utredas noga.

- Vindkraftparkens effekt på isbildningen i området och på den operativa isbrytningen.
- Effekten på sjöfartens rutter, både med hänsyn till trafiken under isfria perioder och till de variationer i trafikmönstren som uppstår under isvintern där fartygstrafiken rör sig i de områden där isförhållandena är mest tillåtande, d.v.s. inte i rak linje mot sitt mål.
- Vindkraftparkens påverkan på radarsystem, radiosystem och sjöräddning.
- Om vätgasproduktion blir aktuell: placering av plattformar för vätgasproduktion och/eller lagring av vätgas i relation till sjötrafiken samt risker med vätgas/syrgasledningar som korsar farledsstråk.
- Anläggnings- och avvecklingsfasens påverkan på sjötrafiken i området.
- Det är nu ett stort antal parker planerade i Bottenviken, både på svensk och på finsk sida. De kumulativa effekter som uppstår om flera planerade parker i närområdet får tillstånd behöver bedömas med hänsyn till sjötrafiken i Bottenviken.

Övrigt

Sjöfartsverket vill understryka att då erfarenheter från vindkraftsparker i havsområden med omfattande is är i det närmaste obefintlig, så anser vi generellt, att innan vindkraftsparker anläggs i områden med isproblematik så behövs det mer forskning och kunskap för att utreda hur etableringen av vindkraft till havs kommer att påverka isbildning, isdrift, vallbildning och därmed vintersjöfarten och isbrytningen som Sverige och Finland tillhandahåller.

Detta ärende har handlagts av infrastruktursamordnare Sebastian Irons i samråd med enhetschef Johan Wahlström och infrastuktursamordnare Anneli Borg, samtliga vid Enheten för Maritim samverkan och utveckling.

Sebastian Irons

Yttrande	Bemötande
Energimyndigheten, Klimatavdelning, 22.10.2024 (Ärendenummer: 2024-207237) NATURVÅRDSVERKET, Kontaktpunkt Esboprotokollet, 106 48 STOCKHOLM Yttrande angående Esbosamråd Norra Österbottens etappplanseringsplan klimat och energi Energimyndighetens ställningstagande Energimyndigheten har beretts möjlighet att avge yttrande i rubricerat ärende, er beteckning NV-07046-24. Energimyndigheten instämmer med Norra Österbottens förbund om att det är viktigt att föra en dialog mellan Sverige och Finland kring de sammantagna konsekvenserna för havsvindparksprojekt inom respektive lands ekonomiska zon. I planen beskrivs de nya områdenas avstånd från gränsen till Sveriges ekonomiska zon som minst 20 kilometer och som högst 60 kilometer vilket kan påverka planering av befintliga och framtida vindkraftsprojekteringar inom respektive lands ekonomiska zoner. Hänsyn kan behöva tas kring avstånd mellan havsvindparker för att undvika vindskugga som kan hämma optimal produktion men också krav på längre säkerhetsavstånd när tekniken utvecklas och medger större vindkraftverk. I övrigt har Energimyndigheten inga synpunkter att redovisa. Vi är dock intresserade av att för kännedom ta del av kommande handlingar i detta ärende. Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Fredrik Svartengren. Föredragande har varit handläggaren Katarina Hedman. <i>Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.</i> ----- Postadress: Box 310 • 631 04 Eskilstuna • Besöksadress Gredbyvägen 10 Telefon 016-544 20 00 • Telefax 016-544 20 99 registrator@energimyndigheten.se - www.energimyndigheten.se - Org.nr 202100-5000	Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning. Under processen för att utarbeta etappplanseringsplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem sammantagna konsekvenser med andra projekt. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Yttrande SMHI - Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, 21.10.2024 (SMHI Dnr: 2024/2018/5.4.1)	Bemötande Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning.
registrator@naturvardsverket.se; kopia: espoo@naturvardsverket.se Yttrande över - Samråd om etappplansplan för klimat och energi Norra Österbotten, Finland, enligt artikel 10 i protokoll om strategiska miljöbedömningar till konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gräns-överskridande sammanhang SMHI har tagit del av rubricerat ärende och välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på förslaget tili etappplansplan för klimat och energi i Norra Österbotten. Svaret fokuserar på de miljökonsekvenser som kan beröra Sverige, varför myndighetens synpunkter begränsas tili de föreslagna vindkraftsområdena i Bottniska viken. Gränsöverskridande konsekvenser I hela Östersjöområdet, både i finska, svenska och andra länders havsområden, planeras ett stort antal vindkraftparker. Även om påverkan på havsmiljön från varje enskild anläggning kan anses vara liten, skulle de sammantagna konsekvenserna kunna bli betydande. Om dessa planer förverkligas, är det troligt med en storskalig och gränsöverskridande påverkan på omblandning och skiktning som följd av minskad vindenergi (Arneborg, L., Pemberton, P., Grivault, N., Axell, L., Saraiva, S., Mulder, E., Fredriksson, S. 2024. <i>Hydrographic effects in Swedish waters of future offshore wind power scenarios. Report Oceanography No. 77. ISSN: 0283-1112 © SMHI</i>). Detta kan påverka primärproduktionen samt flödet av växthusgaser och syre mellan sedimentet, vattenkolumnen och atmosfären. Internationella överenskommelser De länder som ratificerat Helsingforskonventionen har åtagit sig att skydda Östersjön mot alla källor av föroreningar från land, luft, och hav samt att bevara habitat och biologisk diversitet. Som EU-medlem är Finland även förpliktad att följa unionens ramverk om den marina strategin, vari ingår att bestående förändringar av de hydrografiska villkoren inte ska tillåtas påverka de marina	Under processen för att utarbeta etappplansplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem Meteorologiska institutets och den marina forskningens förutsättningar. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

ekosystemen på ett negativt sätt. Därför bör förvaltande myndigheter ha kännedom om de processer i havet som kan påverkas av infrastrukturanläggningar tili havs, däribland vindkraftparker. Internationellt samarbete Östersjön är ett innanhav vars havsområde delas av nio nationer och vars havsmiljö under lång tid varit utsatt för omfattande påverkan av mänsklig aktivitet. Det ökande antalet planerade och färdigställda vindkraftparker i Östersjön kan komma att föra tili ytterligare gränsöverskridande miljöeffekter, vars lösning ligger i ett internationellt samarbete. Därför menar SMHI att ett överordnat och multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö, ska ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga vindkraftsprojekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar i aktuella områden. ----- Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Ylva Ericson, Maria Karlberg och Jörgen Öberg. För SMHI Magnus Rödin Chef Avdelning Samhällsplanering	
Yttrande Sámediggi / Sametinget, 24.10.2024 (dnr: 5.2.1-2024-1717)	Bemötande Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning.
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se; espoo@naturvardsverket.se Yttrande vid Esbosamråd om Etapplandskapsplan klimat och energi, norra Österbotten, Finland	Under processen för att utarbeta etapplandskapsplanen har två samråd med

Ärende nr: NV-07046-24 Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötelsns intressen, vid utnyttjandet av mark och vatten. Avståndet från Suurhiekkä till den yttre gränsen av Sveriges ekonomiska zon är ungefär 25 km. Det är ytterligare cirka 14 km till närmaste området av riksintresse för rennäringen, Sandskär, som ligger inom Liehittäjä sameby. Forskning visar att renar undviker den blinkande belysningen men inte på det avståndet. Forskning visar också att buller från rotorbladen är en undvikelseffekt. Det har dock inte forskats ännu på havsbaserad vindkraft där både ljus och ljud går över en relativt slät yta. Ljud som går över is skulle kunna färdas längre när det inte är något hinder som stoppar. Det går att göra åtgärder så att alla lampor blinkar samtidigt, det är bättre än att det blinkar på olika håll hela tiden. Det bör också tas fram en bedömning om projektet kan ha en kumulativ påverkan tillsammans med havsvindsprojekt i Sverige som planeras i Bottenviken. Sametinget har riktlinjer hur samråd och framtagande av mkb i förhållande till samisk markanvändning. Inflytande och samråd • Berörda samer har rätt till inflytande och ska ha möjlighet att påverka beslut när mark inom det samiska traditionella området berörs. • Verksamhetsutövaren ska ha dialog direkt med berörda samer om planerade exploateringar. • Samrådet ska ske i ett tidigt skede. • Berörda samer ska få så mycket information om åtgärden att de kan fatta ett informerat beslut om projektet och om de så önskar lämna sitt "fritt och informerat samtycke". • Berörda samer ska ges möjlighet till ett effektivt deltagande och ett faktiskt inflytande. För att nå ett effektivt deltagande avses; tidsaspekten, ekonomiska resurser¹ och att inga andra faktorer redan låst förutsättningarna. • Samrådsförfarandet ska vara omfattande och resultera i ett positivt stöd för åtgärden hos en majoritet av de rådfrågade. Den samiska kulturen och de samiska rättigheterna/folkrättsliga principer ska respekteras.	myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena och Flera arbetsförhandlingar med Renskötarförbundet samt andelslag för renbetesrätt. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem renskötelsns förutsättningar. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser. Publikationen <i>Samisk markanvändning och MKB</i> antecknas för kännedom.
--	--

De traditionella näringarna får inte bli tillintetgjord.

Miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) avgränsning avseende samisk markanvändning

För att förstå markens betydelse för renskötseln i området krävs information och kunskaper om hur samebyarna bedrivit, bedriver och avser att bedriva sin renskötsel och hur områdets funktion, både på lång och kort sikt, inverkar på samebyns renskötsel som helhet. (MÖD, Dom meddelad 2020-11-12, Mål nr P 2707-19). Den som avser att etablera en verksamhet ska enligt kunskapskravet i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen se till att miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs. Verksamhetsutövaren behöver därmed ha god kännedom om samiska förhållanden och renskötseln som bedrivs i området. Det finns krav i lagstiftningen på att flera olika dimensioner ska belysas i miljökonsekvensbeskrivningen, både avseende landskap, kulturarv, hälsa och miljö. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför innehålla beskrivningar och konsekvenser av den planerade verksamheten för den samiska markanvändningen. Sametinget anser att Akwé: Kons riktlinjer (<https://www.sametinget.se/31707>) ska tillämpas för att förebygga och mildra negativ påverkan på den samiska kulturen samt för att bidra till att uppnå respekt för traditionell kunskap och sedvanebruk som är fastställda i artikel 8j och 10c i Konventionen om biologisk mångfald.

I en MKB ska bland annat följande beskrivas:

- Hur, när och var renskötsel bedrivits, bedrivs och avser att bedrivas i det aktuella området
- Vilken funktion området har för renskötseln
- Samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln inom berörd samebyn samt påverkan på samebyns funktionella samband
- Kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter
- Redogöra för berörda riksintressen
- Redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som vidtas för att minimera störningar på rennäringen
- Redovisa aktuell samt förutsägbar intrångsbild för berörd sameby
- Eventuell påverkan på angränsande samebyar
- Redovisa vad som framkommit i samrådet med berörd sameby
- Hur miljö kvalitetsmålen (*särskilt Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv, Myllrande våtmarker, Levande skogar samt Levande sjöar och vattendrag*) påverkas.

För miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning avseende den samiska markanvändning hänvisas till vägledningen *Samisk markanvändning och MKB* (<https://www.sametinget.se/26843>).

I Sametingets yttrande har avdelningschef Ingela Nilsson besluta ----- Čujuhus/adress: Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58 Telefodna/telefon 0980 - 780 30 (vx) E-boasta/e-post: kansli@sametinget.se Org.nr.: 202100-4573 www.sametinget.se	
--	--

4.2 Regionala myndigheter

Yttrande	Bemötande
Länstyrelsen Norrbotten, 28.10.2024 (Diarienummer: 13888-2024) Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se Samråd enligt Esbokonventionen och dess protokoll Bakgrund Finlands miljöcentral har underrättat Sverige om en påbörjad förnyelse och uppdatering av Norra Österbottens etappplansplan för energi och Klimat. Underrättelsen görs i enlighet med konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) och tillhörande protokoll om strategiska miljöbedömningar av planer och program.	Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning. Under processen för att utarbeta etappplansplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem kulturmiljöns värden. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt

Etapplandskapsplanen för klimat och energi i Norra Österbotten pekar ut områden för vindkraft och anläggningar för solex på land och i territorialhavet. Vindkraftsområden till havs betecknas med tv-2 och på land betecknas de tv-1. Områden för vindkraft föreslås i Bottenviken som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon. Naturvårdsverket bereder Länsstyrelsen tillfälle att lämna synpunkter på om genomförandet av planen kan antas medföra gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa i Sverige. Länsstyrelsens yttrande Länsstyrelsen delar Finlands miljöcentrals uppfattning om att det är viktigt att diskutera vindkraftsprojektens sammantagna konsekvenser tillsammans med Sverige. Länsstyrelsen anser att de föreslagna områdena för vindkraft i finskt havsområde i Norra Österbotten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för den svenska sidan. I kommande miljökonsekvensbeskrivningar behöver därför redovisningar göras av hur de utpekade riksintressena för kulturmiljö på den svenska sidan av gränsen kommer att påverkas av den planerade vindkraftsparken/parkerna i finskt havsområde i Norra Österbotten. Konsekvenserna bör tydliggöras genom bland annat visualiseringar, fotomontage och illustrationer ur olika perspektiv och både i höjd- och sidled som illustrerar den visuella påverkan. Motivering till beslutet Norrbottnens skärgård inklusive området som gränsar mot Finland utgör ett riksintresse enligt 4 kap. 1–2 §§ miljöbalken. Det innebär att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. I Norrbottens skärgård finns även flera riksintressen för kulturmiljö, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Av dessa ligger fyra riksintressen för kulturmiljö i närområdet till det finska havsområdet utanför Norra Österbotten. Dessa riksintressen för kulturmiljö är Malören, Kalix kommun (Bd 30), Sandskär, Haparanda kommun inom Haparanda nationalpark (Bd 16), Rödkallen, Luleå kommun (Bd 39) samt Småskär, Luleå kommun (Bd 49). Det innebär att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras kulturvärden skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.	granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.
--	--

De utpekade riksintressena för kulturmiljö (Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär) utgörs av skärgårdsmiljöer med lämningar efter säsongsfiskelägen som visar på fiskets stora betydelse för försörjning och ekonomi under lång tid. Öarna Malören och Rödkallen som ligger längst ute i den svenska ytterskärgården speglar dessutom tydligt sjöfarten och lotsväsendet under 1700-talet och 1800-talet fram till idag. Tydliga uttryck för dessa riksintressen är bland annat bevarade fyrar och fyrvaktarboställen. På samtliga utpekade öar finns även bevarade kapell från 1700-talet/tidigt 1800-tal.

När det gäller kulturmiljöerna Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär är siktlinjerna ut mot det öppna havet kring dessa öar särskilt känsliga för etablering av högresta anläggningar och andra visuellt dominerande inslag. Den obrutna horisonten är viktig för förståelsen av Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär (ovan) kulturmiljöer. Vid etablering av högresta volymer behöver därför fördjupade studier göras för att säkerställa att en stor visuell påverkan kan undvikas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Annica Lindström med handläggare Joakim Lundbäck som föredragande. I handläggningen har Länsstyrelsens enheter för Samhällsplanering och kulturmiljö samt Naturmiljö deltagit.

Postadress: 971 86 Luleå

Telefon: 010-225 50 00

E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se

Webb: lansstyrelsen.se/norrbotten

www.lansstyrelsen.se/norrbotten/personuppgifter

4.3 Kommuner

Yttrande	Bemötande
Haparanda - Haaparanta, 23.10.2024 (Sbn-2024-579) Naturvårdsverket, NV-07046-24 Synpunkter gällande Norra Österbottens landskapsplan och etapplandskapsplan för energi och klimat Enligt Esbokonventionen ska ett land som planerar ett projekt eller plan som kan förorsaka betydande miljöpåverkan i ett annat land, underrätta landet och erbjuda landet att delta i proceduren för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning. Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter som följer av förordningens 24§. Norra Österbotten etapplandskapsplan för klimat och energi omfattar 30 kommuner i Norra Österbotten samt territorialvattnet i Bottenviken. Vid landskapsplanering planerar man markanvändning och som sedan preciseras genom olika plannivåer. Etapplandskapsplanen för energi och klimat är en plan där man ser över områden som kan vara möjliga för vindkraft utifrån TUULI- projektet. Haparanda stads synpunkter I både Sverige och Finland är det planerat ett flertal vindkraftparker i land och i hav. I etapplandskapsplanen har man planerat nya områden för havsbaserade vindkraftverk. Om samtliga planerade områden i havet anläggs kan den totala påverkan på växt – och djurliv bli mer omfattande än vid anläggning av en enskild vindkraftspark.	Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning. Under processen för att utarbeta etapplandskapsplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk formulerats så att även följande beaktas i dem fiskbeståndet och andra naturvärden. Norra Österbottens förbund är enigt om att det behövs internationellt och mer omfattande samarbete och utredning när det gäller havsbaserad vindkraft. Särskilt när det gäller vandringsfisk är forskningen ännu i sin linda och kräver ett omfattande samarbete. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Det finns planer på havsbaserade vindkraftsverk både i Finland och Sverige och därför behöver man utreda hur växt och djurlivet kommer att påverkas under anläggning-, drift-, och avvecklingsfas, samt hur lång tid det kan ta för dem att återhämta vid en eventuell påverkan. Speciellt hur fiskebestånden, fiskar som vandrar längs med finska kusten från havet till Torne älv, i Bottenviken kommer att påverkas av vid anläggning-, drift- och avveckling fasen av vindkraftverk. Redovisa om det kan bli några långvariga konsekvenser för dem. Yttrande i enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning, SBN § 30/2024. Samhällsbyggnadsnämnden Miia Jakobsson Bygg- och miljöchef Postadress: Haparanda stad, 953 85 Haparanda E-post: miljo-bygg@haparanda.se	
--	--

4.4 Andra

Yttrande	Bemötande
BirdLife Sverige, 27.9.2024 (e-post) BirdLife Sverige ser inte att den remitterade etappplansplanen (med avseende på energietableringar) behöver få gränsöverskridande konsekvenser för fågellivet. Den främsta synpunkten vi vill framföra är att stor hänsyn måste tas till de fågelkolonier (bl.a. silltrut och skräntärna) som finns i Österbottens kustlandskap, genom att tillämpa väl tilltagna skyddsavstånd mellan fåglarnas häckplatser och vindkraftsparker. I övrigt anser vi att finska myndigheter och	Norra Österbottens förbund tackar för responsen och ber er ta del av de allmänna bemötandena i början av denna sammanfattning. Under processen för att utarbeta etappplansplanen har två samråd med myndigheterna hållits utöver de offentliga hörandena. Utifrån samarbetet har förklaringen till området för havsvindkraftverk (tv-2) och den allmänna bestämmelsen om byggande av vindkraftverk

vindkraftsbolag måste tillse att vindkraftverkens rotorerna stoppas vid tillfällena då stora mängder fåglar passerar. Sådan teknik finns redan tillgänglig och är numera obligatorisk i bl.a. Nederländerna. Vidare konstateras att omfattande förluster av kvalitativa livsmiljöer vid markomvandling till solcellsanläggningar potentiellt skulle kunna medföra gränsöverskridande effekter för fåglar, men vi anser att detta kan hanteras inom den nationella (finska) processen och utgår därvid ifrån att myndigheterna konsulterar BirdLife Finland i ärendet. Att döma av de underlag som presenteras inom aktuellt samråd förefaller Finland ligga före Sverige när det gäller att planera utbyggnad av vindkraft i förhållande till fåglar, vilket bl.a. visas av att etappplansplanen anpassas efter BirdLife Finlands analys och presentation av viktiga flyttfågelstråk. Mvh Daniel Daniel Bengtsson Fågelskyddsansvarig – Head of Conservation (PhD) BirdLife Sverige Stenhusa Gård, Lilla Brunneby 106 386 62 Mörbylånga, Sverige Telefon: +46 485 160 902 Mobil: +46 705 154 533 Epost: daniel.bengtsson@birdlife.se Webb: www.birdlife.se ----- Ämne: Esbosamråd Norra Österbottens etappplansplan klimat och energi. NV-07046-24 Etapplansplan klimat och energi, Norra Österbotten, Finland Naturvårdsverket översänder samråd om etappplansplan energi och klimat för Norra Österbotten i Finland enligt artikel 10 i protokoll om strategiska miljöbedömningar till Esbokonventionen om miljökonsekvenser i ett gränsöverskridande sammanhang. Etapplansplanen är en strategisk plan som behandlar områden för vindkraft och anläggningar för sol på land och i territorialhavet i landskapet Norra Österbotten.	formulerats så att även följande beaktas i dem fågelbeståndet och andra naturvärden. Den allmänna föreskriften om byggande av solenergi preciseras i samband med godkännandet. Landskapsplanens beteckningar och bestämmelser styr planeringen på kommunnivå där man specifikt granskar hur vindkraftverk ska placeras i vindkraftsområden. Plikten att ordna internationellt hörande ingår även i den mer detaljerade planeringen om genomförandet av en plan väntas medföra gränsöverskridande miljökonsekvenser.
---	---

Svenska myndigheter, organisationer och allmänhet erbjuds nu möjlighet att lämna synpunkter angående gränsöverskridande miljöpåverkan av förslag till etappplansplan klimat och energi för Norra Österbotten och tillhörande miljöbedömning. Samrådsunderlaget bifogas.

Länk till kartor över Finland som kan vara till hjälp i granskningen: Kartplatsen - Lantmäteriverket (maanmittauslaitos.fi)

Eventuella synpunkter lämnas senast den 25 oktober 2024 per e-post till:

registrator@naturvardsverket.se med kopia till espoo@naturvardsverket.se

Ange ärendenummer och Norra Österbotten etappplansplan i ämnesraden och namnge gärna dokumentet med avsändarens namn.

Bifogade filer:

Underrättelse samråd från Sverige

Samrådsbrev från Finland (engelska)

Etapplansplan klimat och energi, Norra Österbotten

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar av havsvindkraft

Hälsningar, ÅSA BLOMSTER

NATURVÅRDSVERKET, Kontaktpunkt Esboprotokollet

BESÖK: Virkesvägen 2, Stockholm

POST: 106 48 Stockholm

TELEFON: 010-698 14 51

www.naturvardsverket.se

